

ס"י.

פרוטוקול מס' 18/ד

מישיבת ועדת הפירות והציבוריים, שהתקיימה
ביום ג', ל' בשבט תשט"ו - 22.2.55, בשעה
9.15 בבוקר.

חברי הוועדה

בר כהן:

- א. אלטמן - היו"ר
- ב. צ. הרמל
- ג. טברסקי
- ד. כפרית
- ה. גינזבי
- ו. נצר

פוזיציות:

מר בר-טלע - המנהל הכללי של משרד הסעד.

תקציב משרד הסעד.

סדר היום:

- - - -

אבי פורתח את הישיבה.

היו"ר א. אלטמן:

על סדר היום יש לנו תקציב משרד הסעד. אבי פורתח
הגיש אתם רוצים לסמוע משרד בר-טלע סקירה כללית, או רוצים להעמיד לו
שאלות, אולי זה יותר מעסי.

אבי פורתח סכומי להעמיד שאלות.

ז' טברסקי:

מי שמתעניין בתקציב בכללו, קרא אותו בנודע.
עכשיו יש בעיות והיותן יש לפתור על-ידי שאלות.

היו"ר א. אלטמן:

אם אבי פורתח להסוות את התקציב של שנה זו לעומת
התקציב של השנה הבאה, פתעוררות אצלי כמה שאלות.
אם נכונה את המספר 9,275,000 לעומת המספר 7,940,000, יוצא שיש תוספת
של 1,335,000 לעומת השנה הבאה. אבי רוצה לדעת, אותם חצי מיליון לירות
אשר קיבלו התקציב הרזרבה, אם הוא מופיע במספר 7,940,000, והוא החלוקה
היא לשם הנודעים האחרונים של התקציב הקודם, לאיזו תקופת זמן מתחלק
סכום זה של חצי מיליון לירות.

ז' טברסקי:

מה היה החלק הטובים עטר, לימד דיוק מה היה התקציב
החודשי בגמר שנה זו, פירושו מה יהיה תקציב חודש סוף לעומת תקציב חודש
אפריל.

כאשר קוראים את התקציב, יש בכמה מקומות תוספות
של שכר עובדים והוצאות של ביטוח לאומי וכל כדאי לדברים כאלה. בכמה מתבטא
הסכום הכללי, והאם הוא בכלל בתקציב ההגדלה של השנה הזאת.

יש במקום אחד הגדלת תמיכה לפנסדות ציבוריים
ב-25,000 לירות. מה הם הפנסדות הציבוריים שמליהם מתכוננים.

ט.י.

בוטף להוצאת הזמנת יש בכמה מקומות למסדות ציבוריים, החזקת זקנים, סיון לזקנים ועוד. האם זה פירוט מר' הוטט, וכיצד זה מתבטא.

מה בעצם מורל הסעיפים האלה במסגרת השנה להגדלה ישירה לפעולה טובתולית תוך הגדלת התקציב, כמה היא מתבטאת.

האם הפיכתה למניסום של קיום אשר ניסו להכין אותו, מה מורז כמותה המיכסה ניתן לעומת המקומות שהם בטיפול הישיר של משרד הסעד, כמה זה מתבטא לנפש.

האם מוטבטת במיזם מקום התיקרות במיזכר יוקר החיים במקרה שזה יחול.

מה בלקח בחשבון לעזרה של קליטת העליה החדשה למעריכים מותה ב-50,000 נפש. האם זה לאלה לכבר באו, או לקרבת מותה עליה שמתכיה לה. כי עם כל ההערכה שמוכנים הולכים מהמניה לכפר, מבחנר שמענו מהגב' חליבר שהם כבר מעריכים 10% או 12% מקריה טובתוליים. במיזם מידה זה בלקח בחשבון.

האם התקציב של השנה הזמנת בוצל עד תומר, עד ה-1 במפריל, או יש הצעה לביצולו, שלא יהיה מי ביצול התקציב הרגיל, ומה ביחס לתקציב הפיתוח. במיזם מידה הוא בוצל או לא בוצל, ומה מוטבט לסעד במקרה שהוא לא בוצל בשביל שפירה לתקציבים הבאים.

בשטח של סידור ילדים מופרעים ומפגרים, מה היא התכנית השנה, מה התקציב שהוטבט לזה.

י. כפרית:
בספר האטור כתוב שמספר הנפשות הנתמכות על-ידי משרד הסעד הוא 44,000 נפש. ומבחנו שמענו מפי גורמים די בקימים בענין זה שמספר הנתמכים על-ידי הסעד מגיע למאות אלפי איש. רמיתי בכל זאת מעל-ידי המספר הזה של 44,000 איש השנה תהיה מיזם שהים השוואה עם השנה הקודמת. במיזם מידה התקדמו בשטח זה.

מה התרופה שמשרד הסעד בותן למושב עוליים? הרי מבחנו יודעים שיש שם גם כן הרבה סעד בתמכיה, ובכן מה עושה הסעד למושב עוליים מלה?

יש עליה ביכרות בסעיף של תמיכה במסדות. מה הדבר הזה?

בקשר עם ילדים מפגרים, מה היא ההצעה המששית, איך מושבים לפתור, לפחות באופן חלקי. מיזמו מדברים על מסדות של אלף ילדים.

מה עושים בשביל הכשרת עובדים. שמענו שמוסד יבנה עוסד כבר שנה שלמה כי אין מנהלת. מה מושבים לעשות במקרה זה?

בשנה שעברה שמענו על עודף בתקציב שלה בוצל במועד הבחון והיתה הצעה להפוך כ-200,000 לירות לקרן שמורה לתשלום למסדות ילדים. מה קרה לכסף זה, האם הוא בוצל, האם קיימת מיזם קרן או שזה לא בתקבל. האם הסכום הזה יבוצל להבט?

מה חלקו של הסעד בתקציב הפיתוח השנה. מיני זוכרת כמה טיליונים הוקדשו לבנינים. במיזם מידה הסעד יבצל את תקציב הפיתוח?

מני יודעת שפספסר הילדים העזובים אינו פוחת בלא גדל, ואני גם רואה פה תוספת לבוער העזוב, תוספת 4 עובדים, קציני מבחן. אם עד עכשיו התבשרנו שבווער ישראל עולה על בווער עולה, עכשיו מבחן סומעים שהמחוז בווער העולה הולך וגובר. האם חושב משרד הסעד שיוכל להסתפק בשנים או שלושה קציני מבחן, ולא לכסות טוב חלק גדול של המרץ, שדווקא הם יש טובי עוליים?

מבחנו שמענו פה שהתפטרו 40 עובדות טכניאליות, וסיטנם מושבי עוליים בהם אין עובדת טכניאלית, איש אינו יודע מה בעשה עם. איך חושב משרד הסעד לפתור בעיה זו.

היה חוג מקראנו לו חוג לעובדות טכניאליות, פדריכות טכניאליות, שהיה בעתפוח עם ויצו ופועצת הפועלות. מבחנו יודעים שפספסר המעברות צומצם. לפי פירוט שמבחנו מקבלים ממשרד העבודה, שמענו שכיום יש שלושים ושבע מעברות, ושפספסר הנפשות הגרות בהן הוא בערך 60-65 מלף. מולם ההרכב של הנפשות האלה הוא חסר, כי בשאר שם דווקא החלק המפגר, אלה שבקראים סקרים טכניאליים בחלקם הגדול, הקשישים, הזקנים. אגב, בין המפחות הנמסכות על-ידי משרד הסעד מספר הזקנים הוא עצום. מחוז הזקנים מתוך 44,000 נפש הוא גדול מכל. פה יש טבלה בהירה שפספסרת בדיוק מה המצב. מצד שני מבחנו יודעים שמלב"ן עושה גם כן למען זקנים אלה. רצינו לדעת מה המצב של הזקנים. אתם כותבים שבעשה השנה האחר, והמספרים האלה במים מתוך המחקר. אם כן טוב היה לטווע תוצאת המחקר לא רק על-ידי הטבלה, כי אם לדעת מה הוא התכנון, איך חושבים להיטיב את המצב, מה ההשתתפות של הסעד בתרומה לפוטל לביטוח לאומי עבור זקנים אלה. בשנה שעברה זה היה 20,000 לירות. רצינו לדעת באיזו טידה הולכים לקראת העברת אנשים אלה על שכפז המדינה.

בקשר לעובדות הטכניאליות, ידוע לנו יפה שמיין

מבחנו מסללים את המעברות ויש צורך בעובדות אלה. רצינו לדעת מה התכנית לשנה הבאה. ביקשנו פדריכות טכניאליות, כי מבחנו יודעים שהעוליים החדשים שאמנם כולם משכילים מותם, אומרים שזה חומר טוב, אבל בכל זאת גברת אליזב אוסרת לנו שיש לחשוב 10% מתוכם ייזקקו לעזרה טכניאלית. זה מומר מגע עם המנשיה האלה. זה לעתים יותר חשוב מהתרומה שאדם מקבל. ויש שמבחנו יודעים שלט את כולם פטריות בטושי עוליים, גם שם אין סעד, אבל המפחות הגדולים האלה זה מרגון שני של מעברה, כי ההבטחה הזאת שהם מוניים להם בתים במקום זה בשביל התלישות, אותה הבטחה מתקציב הפיתוח נותן המפרות לבנות 1,200 יחידות מסך חדשות, זה לא מחר יתגשם. בינתיים חיות מפות נפשות בטחנות. אמנם מופרים לנו שתנאי הדיוור טובים יותר, אבל ברמה לי שהסעד צריך לתת את מחשבתו לזה, וזה מוכרח להשתקף גם בתקציב.

טר בר-סלע: לא הבינתי למה אתם מתכוונים במסרכם שהמעברות חוסלו. האם ידוע לחברי הכנסת שהרבה מעברות שרפו את המבנים, או ששינו את השם. על מה כדו בר.

ב.צ. הרמל: מבחנו מתכוונים לכך שחוסלו מנהלים וברוניים.

י. כפרית: לא לוקחים בחשבון את השיכוניים המרעיים, ארימיה.

ז. טברסקי: משרד העבודה קורא היום למעברה ברוניים ומחוניים.

ז. נצר: רצינו לשאול דק כמה דברים כלליים. בעקבות הדו-שיח בעניין המעברות יש הודעת הממשלה. משרד העבודה הודיע בכנסת שיש מכסילים עד 60,000 נפש במעברות, ומבחנו יודעים מה זה מעברה, אנשים שחיו חיים מרעיים. חיסול זה שאנשים הועברו לשיכוניים, לחיים עצמאיים. לא העבירו אתם אנשים למקום אחר.

היו"ר מ. אלטמן: כשמעבירים אותם מסבבה אחד למבנה יותר טוב. יש גם טידוד מחוץ למבנים.

ועדת שירותים ציבוריים
22.2.55

ד.י.

אנחנו איבנו מדברים עכשיו על 200,000 למעברות,
אלא על 60,000.

ד. נצר:

האם קראתם את הסקר של ד"ר סמילנסקי ממסד טולד?

מר בר-סלע:

לג. לי יש הודעה של משרד העבודה. אני הייתי
רוצה לשאול כמה דברים שאני צריכה להם הסבר נוסף.
מה מספר העובדים הסוציאליים מתוך כל הפרסונאל, מתוך 827 עובדים כלליים
בכל משרד הטעדי? לא ברור לי מה מספרם, כמה נוספו ומה בתכנית לזו סיף
בקשר לעליה החדשה.

ד. נצר:

עכשיו רציתי לדעת מה זה בקרא פעולות חדשות
בתוך המשרד הראשי ובתוך לשכות העבודה הסוציאלית, למה אתם קוראים פעולות
חדשות. בין המוסדות הסגורים יש תוספת של עשרה עובדים ל"רוחמה". האם זה
אוסר קליטת ילדים חדשים, איזו תוספת של ילדים לוקח בחשבון התקציב הזה.

הייתי רוצה גם לדעת מה הקשר של משרד הטעדי בסעיף
תמיכות למוסדות ציבוריים. אנחנו דיברנו כמה פעמים על זה שאין לנו כל
הצעה. באיזו צורה יש כאן תמיכה באוכלוסייה די יפה, במדעבי זקנים, בתי
יתומים. מה זה בקרא פנימיות ומטבחיים להזנות, זו גם תמיכה. האם זה בעשה
כלי ידיעה באיזו צורה מוצא הכסף הזה.

פירוט הלוואות קונסטרוקטיביות. יש כאן סעיף
כזה, והייתי רוצה לדעת מה סידת התפתחותו, למה זה הולך. יש פעם מאד
חברות, אני מתכוונת למשרד הטעדי. צריך שיהיה כאן יתר פירוט איך זה
יסתדר, מה נעשה בשטח זה, מה הן התמיכות. אנחנו עומדים לפני הוויכוח,
מביאים את מר בר-סלע, ואנחנו רוצים לדעת מה בראה לו, האם בלשחיים אלה
נחוצה לו עזרתנו ובאילו סעיפים, מה אנחנו יכולים לעשות על-מנת להעביר
אנשים לחיים פרודוקטיביים.

י. כפרית:

אנחנו יודעים שפצב ההלבשה הוא די חשוב. בשבוע
שעבר הייתי בבאר-שבע, וזו היא עיר לדוגמה בהרבה
טובנים. המסבם אומרים לי אנשים: הלבשה זה ענין מאד עדין, כי אמנם אין
נקודות וכל זה יפה וטוב, ויש הלבשה בשוק. אבל צריך לזה גם כסף. יש
בכל זאת חלקים די בחשלים, שלמרות היותם עובדים אינם יכולים לספק למשפחה-
תיהם עמוסות הילדים את ההלבשה. יש רעיון מאד חשוב, ונדמה לי למשרד
הטעדי צריך לתמוך בו, על תלבושת אחידה לילדי בתי-הספר. מה הטעדי יכול
לעשות, מה סידת התרוסה שהמחשבים שלו יכולים לתרום לכך?

היו"ר א. גלסטמן: על איזה בתי-ספר מדובר?

על בתי-הספר היסודיים. מדובר על ילדים שגם היום
באים לבית-הספר בבגד צר או רחב או מרוך או קצר
ומטורט. מר בר-סלע יודע למה אני מתכוונת.

י. כפרית:

אני רוצה לומר שבסעיף 318 יש תוספת ל-5 עובדים
לעומת אשתקד. אני מבינה שזה כולל התוספת שבסעיף התקציב, אבל רציתי לדעת
מה מצב מחשב ההלבשה. פעם היה משרד הטעדי גורם חשוב מאד בהלבשה. מה המצב
עכשיו?

יש פה עוד סעיף אחד; הלבשה לבצרכים. מה זה אומר.
הציתי גם לדעת איזה פרטים על עבודה קהילתית. יש פה תוספת קטנה בתקציב,
ורצונו לשמוע בקשר לזה.

מר בר-סלע:

אנחנו לענות לפי סדר השאלות שהוצגו, ואתחיל
בשאלות על הלוואות קונסטרוקטיביות. זוהי קרן
שהיא בשותפות של משרד הטעדי עם שלוש מגודות הלוואה וחשבון, תל-אביב,
ירושלים וחיפה. משרד הטעדי נותן 60% והמגודות - 40%. ההלוואות ניתנות
על פי המלצת העובדת הסוציאלית והמחלקה לשיקום. אדם רוצה להיות רוכל,

ועדת שירותים ציבוריים
22.2.55
מר בר-טלע

מ.י.

יש לו כבר רשיון לרוכלות, והוא צריך עגלה. או שאדם אחר קיבל רשיון לקיוסק וחטרים לו 300 או 400 לירות. בדרך כלל נותנים הלוואות עד מכסימום של 500 לירות עם שני ערבים. הלוואה זו ניתנת על-ידי האגודה השיתופית, אלא שכסובן האחריות של המטסלה היא על התשלומים האחרונים, מובטח החלק של הבנק, ואחר כך גם כסף של המטסלה. הכסף הזה אינו חוזר, עד עכשיו הוא לא היה חוזר לקרן הזאת; כי אם הוא שייך להכנסות המדינה. מה שנכנס מהגביות נכנס לאוצר. זו קרן בתקציב. השנה אם תראו יש איזה שינוי.

והיה למשל בשנה שעברה סכום שיהיה עם 60% של המטסלה ו-40% של הבנקים הגיע ל-180,000 לירות. השנה הוא יגיע ל-240,000 לירות. הסכומים, היות והם ניתנים גם על-ידי האגודות, מתחלקים לשלושת המחוזות, ולכן יש שאלון מדוייק, עליו צריך לחתום המגיש את הבקשה, מאושר על-ידי העובדת הסוציאלית. יש ישיבות יחד עם העובדים הסוציאליים, ואחר כך באים לישיבה משותפת עם הבנק, כי הוא מעמיד את התנאים של בטחון הערבויות. בקרן זו מסתתף גם בציב האוצר, חוץ מהעובדים הסוציאליים. עד לפני שלושה חודשים זה היה הולך למרכז, עכשיו זה מתחלק לפי מחוזות.

השנה הגדלנו קצת את הסכום. חוץ מזה הכנסנו עוד סעיף, הכנסות מהסכום הזה. עוד מהשנה שעברה ניסינו להחזיר את הענין לאוצר, שאנחנו מעוניינים שהקרן הזאת תהיה קרן חוזרת, וטשני טעמים, נעשה את העובדים הסוציאליים אינטרסנטים בגביה, כי אם זה הולך לאוצר, העובד הסוציאלי חוטב שזה ענינו של הבנק, של האוצר, ושהוא אינו צריך לספל בזה. העובדת הסוציאלית מספלת בזה עד שנותנים את הלוואה.

במקרים סיווחדים יוצאים מן הכלל נותנים גם הלוואות לשיכון, בדרך כלל לא עושים זאת. אבל אם העובדת הסוציאלית טוענת שאם לא יתנו לאיש זה 500 לירות יהיו סוכרחים להוציא את האיש מהמספחה או טעם אחר, אז נותנים לו לשיכון, למטן חמס שנים, בריבית נמוכה. אני חוטב שזו אחת הפעולות המבורכות והקונסטרוקטיביות ביותר שיש לנו.

הינו"ר א. אלטמן: זה לא סעיף של הוצאה.

מר בר-טלע: בתקציב של מסדר הסעד זוהי הוצאה. בהכנסות של המדינה יש גם הכנסה, מה שחוזר. אני בטוח שזה חוזר, אבל אני בטוח שהגביה לא היתה מסודרת, כי לא היה עוד מעוניין ביותר. אני יודע כמה מקרים שאנשים ביקשו לחדש הלוואה, והבנק סירב כי לא שילמו בסדר, אבל כמו בכל הלוואה יש אחוז מסויים שהולך לאיבוד. ולכן השנה הסכום יהיה 240,000 לירות. נכון שהיה רצוי לנו להגדיל הרבה יותר.

אני פניתי לאוצר ואמרתי: תגדילו את הסכום שבא מן הגביות וזה יהיה מוחנה. אם הגביה תהיה 50,000 לירות, קרן שכבר קיימת שלוש ארבע שנים, ובשנה זו צריכים להיות סכומים ניכרים, תגדילו את זה. האוצר התנגד לכך, כי החשב רואה זאת כהכנסה שלו. אבל שכנעתי השנה את האוצר שכדאי לו לעשות את מסדר הסעד אינטרסנט בגביה, הכניסו סכום של 150,000 לירות.

מר בר-טלע: או לי תאמר לנו בכמה מספטים על איספוז המקרים הסוציאליים.

ועדת שירותים ציבוריים
22.2.55
טר בר-סלע

ט.י.

טר בר-סלע:

בקשר לאיטפון מקרים סוציאליים, ההסדר שהיה פועל טוב לגביל חלק אחד והוא המקרים הסוציאליים אליים במעבדות שהם בטיפול של משרד הסעד. בזה אין לנו קושי, העובדות הסוציאליים נותנת את האיסור, החולה מתקבל לבית-חולים ממסלתי ללא כל תשלום. אבל היו חילוקי דעות בפירוס ההסכם שהוטג במשרד הבריאות ובהסתתפוליו של המסובה על התקציבים. זוהי שאלת המעבדות שהן בטיפול הרטויות המקומיות. גם אחד כך היה בירור נוסף, יטבת עם מר ארנון לפני כחודש ימים ודרשתו גם בירור וגם הסדר. הוא טוען שאינו יכול לקבל עליו את הטיפול במקרים הסוציאליים במעברה, כי הם מדובים, וכי הרשות המקומית מטפלת גם במקרים הסוציאליים שלה, ולזה אין תקציב למשרד הבריאות, והוא אינו יכול להבחין בין שני הסבובות אלה. אבל במקרים שאת האיסור יתן משרד הסעד, אם לא יבדקו אם זה מקרה של מעברה שבטיפול היסיר של העיריה או משרד הסעד

לגביל המקרים הסוציאליים בקרב התושבים אין עוד כל פתרון. משרד הבריאות אומר שזו איננה דאגתו. כשם שעיריית תל-אביב וחליפה פותרות את השאלה על-ידי כך שיש להן בתי-חולים מסלתי, ויש להן תקציב מיוחד לכך, כך צריכות אותן העיריות שאין להן בתי-חולים לטפל במעליפי התקציב של העיריה לכסות את ההוצאות, והעבילן הוא מסובך מאד, כי המעיף הזה הוא קשה מאד לגביל הרטויות המקומיות. אנחנו יודעים זאת במיוחד מירושלים, כי פה אין בתי-חולים ממסלתיים ואין בית-חולים של העיריה, אלא בית-חולים "הדסה", והם תובעים עכשיו את העלאת המחיר. בענין זה הבטיח משרד הבריאות שינסה להספיע שלא יגדילו את המחיר של המקרים הסוציאליים.

היו"ר א. אלטמן: מה הוא המחיר למקרה סוציאלי?

טר בר-סלע:

במסללה היו שתי לירות ליום בשביל מקרה סוציאלי ולא העלו זאת. בעיריה היא רצתה להעלות את המחיר ל-4,700 ל"י ליום, והסכומים הם גדולים. העיריות חייבות ואינן מסלמות. מה עושה משרד הבריאות? במקומות שהוא מקיים מוסדות, יש לו בבת-ים מוסד מסלתי, אז הוא מעב את הסכומים שהוא צריך לסלם בעד מים ושירותים, ומבכה זאת על חשבון המקרים. אבל לרטויות מקומיות אין טטה לגכות. אני ביקשתי שהשאלה הזאת תובא פעם להסדר, ההסדר הוא לגביל המקרים שמשרד הסעד מטפל בהם.

ד. נצר: האם זה גם בעד חולי נפש?

טר בר-סלע:

להם לא היה תשלום. נעבוד עכשיו לשאלות האחרות. התקציב מכיל בתוכו את חצי הטיליון. חצי טיליון זה לא היה מחולק למספר חודשים, אלא אף על פי שקיבלנו אותו יותר מאוחר, הוא נכנס לכל מיני מעיפים לחלוקה לשנים עשר חודש. מה שעוד לא נכנס בו זה תקציב ההתייקרות, 345,000. יש פה תוספת עקב ההתייקרות. יש שלושה מעיפים, אנחנו קיבלנו בסנה טעברה 345,000 לירות בערך, קיבלנו זאת לשבעה חודשים. ופה עשה האוצר את החשבון שאילו ניתן זאת לשנה שלמה, הסנה זה מוכרח להינתן לשנה שלמה, אז פעולות כלכלה זה 600,000 לירות לפי ההתייקרות. זה מופיע בתקציב. כדי לכסות את ההתייקרות שחלה במסכורת, את אינדקס שיש בעליית המסכורת של העובדים, בהוצאות ארגוניות ובפעולות האלה כמו תזונה ועוד, אז זה 600,000 לירות. 8,700,000 לירות צריכים כדי לקיים את כל מה שיש לפי המחירים שהם בזמן עיבוד התקציב.

אם כן, אז למעשה יש תוספת של כ-550,000 לירות לפעולות חדשות, ליתר דיוק 575,000 לירות. מה כוללת התוספת? קודם כל תוספת באדמיניסטרציה ובעובדים ובמוסדות הסגורים. בדרך כלל לא חלה טום תוספת במספר העובדים של המוסדות הסגורים חוץ מ"רוחמה". היתה ועדה של מומחים יחד עם העובדים שלנו ומשרד הבריאות והאוצר, הם ביקרו במוסד "רוחמה" והגיעו למסקנה שמספר הילדים הנמצאים כרגע שם - וזהו המוסד

מ.י.

היחידה שהוא מלא וגדוש, יש בו ילדים יותר מאשר התקציב מרשה - יש בו למעלה מ-200 ילד, והלחץ הוא גדול. היו שם ששים וכמה עובדים. הוועדה החליטה שהמוסד זקוק לשמונים עובדים. במסגרת זאת של האוצר התפטרנו על תוספת של עשרה עובדים, לא מפני שאני חושב שהוועדה צודקת שלא צריכים תוספת, אלא כי הוא אומר לי שצריך אז לקצץ במקום אחר. אני אומר שתהיה תוספת של עשרה אנשים, כי זה מקל, אבל תוספת זו אינה פותרת את כל הבעיות.

באשר לקציני מבחן - קיבלנו 4 קציני מבחן לנוער ו-6 למבוגרים. המטרה על שירות המבחן למבוגרים טוען שתוספת זו אינה מטלאה את החסר, ואני מסכים שזה לא די. בכל פסק דין ראוי שופט לבקש חוות-דעת מקצין מבחן, ובמקרה של פסק-דין העולה על שנה אחת מאשר - חייב לקבל חוות דעת. לא אסתיר שם שבענין זה אני לא תמיד מקבל את הדעה הקיצונית של העובדים המקצועיים שלנו, כי אני חושב שאנחנו קצת מפרזים בענין שאנחנו רוצים בכל לפעול לפי המלה האחרונה של הטכניקה. היו לי פגישות עם שני אנשים שאני מעריך אותם מאד, שופט עליון מבית-משפט בניו-ג'רסי, יהודי שמטפל בעיקר בעניינים צעירים, והמורה על שירות המבחן באנגליה, בליברפול, אדם שהוציא פה בחוג. אחל מהם אמר בצדק שדרושים 30 קציני מבחן, ואז צריך להוסיף מכוס ניכר לתקציב. אבל אנחנו לא נשיג 30 אנשים שאנחנו להיקרא קציני מבחן. ואני אומר שאין צורך לכתוב מחקרים על כל אחד ואחד, ולומר שקצין מבחן יכול לטפל רק ב-30-40 מקרים, השופט העליון מאטריקה אמר לי שהוא יכול לטפל ב-100 או 200 מקרים, אלא מה, הוא מנהל פגישה עם האיש, מקבל ממנו את הפרטים הבולטים, ואומר: מחקרים ומחקרות עושים במקרים יוצאים מהכלל. בוודאי שזו אינה המלה האחרונה של הפסיכולוגיה, אבל צריך להתחשב אם אנחנו יכולים. מסוים כך לא הזכרתי למטרה על השירות אצלי שהתוספת תהיה בשביל טיפול רק בעניינים שטיפלנו בהם בשנה זו, ולומר שבביצוע החוקים החדשים יש צורך בסוף של 30 קציני מבחן. אני בטוח שזה לא יספיק, ואני בונה הרבה מאשר שר המספטים יצטרך לבוא ולבצע את החוק הזה, אז הוא יבוא בדברים אתנו וננסה לו שבמספר זה של עובדים אין אפשרות לבצע את החוק, ויש צורך בתוספת של 5-6 קציני מבחן למבוגרים.

אשר לקציני המבחן לנוער, אני חושב שמחוק ארבעה שאנחנו מקבלים עכשיו נגיע לכיסוי הארץ בקציני מבחן לאורכה ולרוחבה, אלא שהם יהיו מצד אחד עמוסי עבודה, ומצד שני לא יספיקו במהירות להגיש את הדינים והשבונות. ואסביר מה שניסיתי לעשות. אם נסע מישהו לחוף-לארץ, היה צריך למנות במקום קצין מבחן אחר, אבל ביקשתי ממנהל שירות המבחן לנוער שלא ימנה קצין מבחן חדש בערים תל-אביב ירושלים או חיפה, אלא ביטובי עולים חדשים, בסביבת פרדס חנה, למשל, אין לנו קצין מבחן. יש בזה הגיון, כי השירות בתל-אביב ובחיפה הוא מסודר. בזה שאנחנו מוציאים עכשיו עובד אחד, אנחנו מקלקלים את השירות בתל-אביב או חיפה, ולכן לא הצלחתי לשכנע. מארבעת אלה נמנה שלוש קציני מבחן ועובד טכני אחד, כל אינ דרך אחרת. קציני המבחן אומרים שהם לא מספיקים, שבערבים הם צריכים להכין את הדו"חות, והם דורשים עזרה טכנית. אבל אם הרגשתי לא נכונה שבענין זה אפשר להגיע להישגים יותר טובים, אז אני בוודאי כנציג המסדר תומך בזה שצריך להגדיל את השירות הזה כדי שהוא יפעל כהלכה.

אני רוצה לומר פה משהו על הטכניקה של הכנת התקציב. אפשר לומר כאילו זה הסכם בין האוצר ומסדר המעור. אנחנו מקבלים קודם חוזר ומבקשים מאתנו להכין תקציב שלא יעלה יי ב-10% פחות מהשנה שעברה. כך יושבים ומכילים תקציב שהוא ב-50% יותר מהשנה שעברה, כי אני צריך בשלב הראשון להראות מה נחוץ לי.

ועדת אירועים ציבוריים
22.2.55
מר בר-סלע

ט.י.

אחר כך מתחיל המסע ונתן בינינו ובין האוצר. קודם שולח האוצר פקיד שבוחר את הפרטים האלה, לפי ההצעה הגדולה שהיתה 13,000,000 לירות. אחר כך אנחנו מתחילים לשבת עם האוצר, ואני אוסר בטוח שאם נמסור כל זאת לאוצר, הוא עלול למחוק את מה שחשוב לנו מאד. הופתעתי למשל שמחקר שני דברים: ארגון קהילתי, וזהו דבר חשוב מאד. זה איננו מוסד, ואף לא בית-חולים, זה לא שיפול מספחתי, וזאת אנחנו מטבירים להם. היה לי קרב עם מר ארנון שמהיה הגדלה סטלית לטעיף זה, 25,000 במקום 20,000 לירות. אני חושב שהיגטנו הצעה של 80,000 לירות, וזה לא היה מוגזם.

הדבר השני היה שאנחנו הכנסנו בחשבון ביטוח זקנים. אז מצאתי זאת מחוק. זה איננו ביטוח ולא בהסבר, אבל הסכום יטנו. אני לסדתי משהו מפני מר ארנון, ואף על פי שהוא עושה לנו את הנימוחים הקשים ביותר, אני מוצא זאת מחוק. מר ארנון מתייחס לכל ענין של מוסד לביטוח בפחד שזה מכביט את הסדינה להוצאות עצומות. כעבור שלוש שנים הסכומים שיצטרכו לשלם יהיו יותר גדולים מההכנסות. אז הוא שואל אותי: מקרה סעד, אתה רוצה להכביט סכום כסף גדול במסדר הסעד כדי לשלם זאת בטכום כסף גדול במסדר אחר, זה לא. אמרתי לו שני דברים: קודם כן לדעתי בשאלה זו לא אני ולא אתה יכולים להחליט. זה פוליטי של מטשלה שמעבירה זאת במטשלה, זה לא ענין אפילו של הפקידות הגבוהה ביותר שיכולה לומר זה בזול או ביוקר.

ודבר שני, אני מבין, לו היו מבקרים זאת לגבי הזקנים, אז יוצא שהזקנים ביותר יעלו לסדינה בסדר. אז הוא אומר: את הסכום שלך אני לא מחק, אבל את הפרט אני מחק. הייתי מעונין שזה יופיע כפרט סטטי, אז יש לי הכרה של החוק, ואז אני יכול לבוא גם בתביעות לגבי הרשויות המקומיות, כי גם אם יש בעיה, הרשויות המקומיות, אחר כך חבר השלטון המקומי נפגש אתי ודרש השתתפות. ואומר את האמת, שאני נטייתי לכך שהמטשלה תיכנס כשותף כדי להביא את הרשויות המקומיות לידי כך שהן תטפלנה במקרים הסוציאליים. אני ביקסתי מהמחלקה שיערכו ספקד כזה שיאמר לי דברים ברורים כמה זה בערך ברשויות המקומיות. אצלנו זה סדוייק, ברשויות המקומיות זה קצת פחות סדוייק, אין להם ספקד כזה. אז היא אמרה לי שבטובע שעבר העבירה לי את החוזר. אני רואה כפוליטי נכון יותר של העיריה שאת אלה שמקבלים תמיכות לא קבועות צריך לבטח. ואני אומר שהמטשלה צריכה להיכנס כגורם מעודד ומשתתף בענין זה. הייתי מאד מעונין שזה יופיע כפרט בתקציב. ולזה ארנון לא הסכים. זה מובלע בתקציב של העזרה למעבדות שליד רשויות מקומיות ולמעבדות שלנו, הסכום כלול אמנם, אבל הוא מובלע.

י. כפריית: היה כתוב בתקציב 20,000 לירות לביטוח זקנים.

מר בר-סלע: מר ארנון לא הסכים לזה הסנה.

ז. טברסקי: מסדר הביטוח עשה חישוב שבמסך שלוש שנים תקבלו מיליון ומשהו.

מר בר-סלע: זה נכון. אבל מר ארנון אומר שזה עוול מפני מיסהו.

ז. טברסקי: מסדר הביטוח לקח בחשבון שהוא ישלם את זה. את זה הם לקחו כיסוד. כל ביטוח לאומי לוקח בחשבון מוות. לידה ותאונות עבודה, וזאת אפשר לחשב בדיוק.

מר בר-סלע: הסעיפים הנוספים הוא ענין הקרן הקונסטרוק-טיבית, תמיכה במוסדות ציבוריים שהגדלנו, והטיפול המיוחד בילד ובנוער, פעולת המיסיון שמפיעה בסכום של למעלה

ועדת חירותים איבוריים
22.2.55
מר בר-סלע

ס.י.

מסלולים אלה לירות לא הסכמנו לקרוא לזה מיסיון אלא טיפול בנוער. בכל המקרים שהילדים מסודרים במוסדות סגורים, קרן הילד מטפלת ב-50% ואנחנו ב-50%.

ביחס לעולים חדשים זוהי שאלה מאד כאובה. אני רוצה לומר שזה אחד הטעיפים שלא באו על טיפוקם בלי שום טרופורציה. אנחנו כתבנו 80,000 לירות, ופה יש ויכוח בינינו ובין האוצר, והוא אינו צודק. באיזה טובן אינו צודק? הוא עונה לנו: אין לכם כסף - אל תשפלו. אני אינני יכול לקבל זאת. כי כל מה ששמעתם בצורת שאלות, אז במציאות זה הרבה יותר חמור מאשר מדברים על העליון הזה מן האניה אל הכפר. יש משפחות, ואינני יודע מה האחוז, בני המוסדות ביקשו ממני פגישה בקשר לענין הזה, והשאלה היא של אותן המשפחות שאינן בקלטות.

ז. טברסקי:

אם אתה לוקח 60,000 לירות, ואם אתה לוקח את החשבון שמקווים שיבואו 50,000 עולים, ואם תנסה לעשות מזה 10%, אז יוצא שזה 5,000, ומסתבר שזה 30 לירות לבפש לשנה. ובכן מה זה?

מר בר-סלע:

אני יודע שזה לא כלום. אנחנו הצענו סכומים יותר גדולים, אבל הם אומרים אין לנו כסף. לסכום הזה הגענו אחרי מסא נמתן מסוּך. כטובן שברגע האחרון אני לא יכול להסכים לכך שהאוצר יביא הצעה בלתי מוסכמת, ישבנו בפני ועדת שרים, וניסיתי להסביר שאנחנו דורשים הגדלה. הם אומרים שיתחשבו. אני אומר שלגבי טעיפים אחדים לא באנו על טיפוקנו לגמרי. לגבי הקרן הקונסטרוקטיבית אני רואה שזו הגדלה לעומת השנה שעברה. אני מביא בחשבון שאנחנו נשתף גם את הבנקים, אנחנו יכולים להגיע ל-240,000 לירות, זהו מפעל קונסטרוקטיבי מטבעו. אבל אם ביקח את ענין הטיפול בעולים חדשים, בהחלט לא.

י. כפרית:

מדוע, איפוא, יש עליה כה גדולה בטעד לטיעוטים. יש פה לתושבים קבועים 100,000 לירות תוספת.

מר בר-סלע:

הטעיף הזה אינו ממצה. עניתי כבר לגב' טברסקי על השאלה בכמה מתבטאת ההתייקרות. התוספת היא למעשה ב-575,000 לירות.

האם הובטחה ההתייקרות לעתיד? אני רוצה לומר לכם שבכל מסרדי הממשלה זה לא מובא בחשבון לגבי מסרד ומסרד, אלא יש מה שקוראים ברזרבה הכללית של הממשלה. הגב' טברסקי שואלת על ההתייקרות האפשרית. אין מבטיחים זאת, אין מבטיחים. גם לתקציב של השנה שעברה, 7,440,000 לירות, אנחנו מקבלים עוד התייקרות שהיא מופיעה רק בימים אלה. אני אומר שלגבי השנה השוטפת אנחנו מקבלים התייקרות.

האם התקציב נוצל עד תום זמנה קרה בשנה שעברה. כשישבת עכשיו עם ארגוני הנשים וחבר המועצות המקומיות מצאנו שהחובות במוסדות סגורים הוא סכום גדול בשביל המוסדות, במחזור הכללי לא כה גדול. החובות עד ה-1.11 היו 300,000 לירות. זהו סכום גדול. בממוצע אני מעריך זאת כהוצאה של חודשיים של החזקת ילדים. אז אם אומרים שיש פיגור במחזור בשני חודשים, זה לא נורא. אבל יש פה שתי מחלות. בדבר יש רשויות מקומיות שאינן חייבות הרבה, ויש רשויות מקומיות שחייבות הרבה. עיריית תל-אביב חייבת חמישה חודשים, זה לא הרבה לגבי כל המוסדות. אני מדגיש מוסדות סגורים, כי במוסדות פתוחים הסכומים הם יותר גדולים. ארגוני הנשים אין בכוחן, חוץ ממה שהם צריכים לסמן את חלקם הם בגרעון, גם להיות בנק מלווה. זה היה הרעיון שלנו בסוף השנה שעברה, לתת להם מהקרן הזאת. הדבר הזה לא נוצע ממני טעמים: אומר בגלוי, האוצר שמח כי נפטר מצרה זו, אבל היה גם ניסוק פורטלי מדוע הוא לא נוצע. אתם יודעים שיש הגבלה על הבנקים, הקרדיטים, הם הסכימו בתנאי שאנחנו נסיג הסדר שהגבלות לא יחולו על הסכומים שהבנקים יתנו. הם אומרים: אם אין לנו כסף בשביל החברים שלנו, אתה בא ודורש 100,000 לירות בשביל המוסדות. ניסיתי לשכנע את מר הורביץ והוא לא הסכים.

הוא אמר שהם מחפשים להם פרצות לצאת מהגבלות, ואוצר טמח טאט 200,000 הלירות לא ניצלנו, אז הוא קיבל אותן חזרה.

עד שאנחנו מדברים על התקציב של השנה, אומר שני מספטים על התקציב השוטף, שייגמר ב-1.4. יש לנו הסכם עם האוצר שכל הדברים האלה שלא ינוצלו ויש עליהם התחייבויות, אפשר יהיה לנצל אותם גם אחרי ה-1.4. אבל אלה שאין להם התחייבויות, הרג אתם יודעים שעבר הזמן. אני מקווה שהכל ינוצל חוץ מסכומים מסויימים. היה תקציב של למעלה מ-20 אלף לירות החזקה, ואנחנו הוצאנו על זה מעט מאוד. היתר ינוצל. אני חושב שיש לנו סכום של כ-100,000 לירות שלא ינוצל, אבל יכולה להיות עוד איזו קסטרופה, שהאוצר לא יעביר לנו את הכסף גם עכשיו, והוא נשאר חייב לנו סכומים גדולים. ולכן ברגע האחרון הוא שתחיל לתת את הכסף, ואנחנו איננו יכולים סתם לסלוח כסף למוסדות. אני נתתי הוראה לגזברויות להעביר עכשיו למעברות, לשלם למוסדות פרטיים את כל החובות בעד החזקת ילדים שלא יישארו עודפים. 100,000 לירות עוד יישארו, כי אם למשל את יבנה לא פתחנו, אם את ניב בחיפה לא פתחנו, אולי הוא ייפתח בטבוע הבא. אבל יש הסכם ג'נטלמני בינינו ובין האוצר, שכאשר גמרנו על פטרה של סכום מסויים. מר ארנון אמר שירצה לי להשתמש בעודפים אלה של שני מוסדות, יש עוד שני מוסדות שיש להם רזרבה: ל"עתידות" יש רזרבה של 14,000 לירות. היינו צריכים להוסיף עובדים ולא הוספנו, כי מחלקת עבודות ציבוריות עוד לא גמרה את הבנינים, ולכן לא יכולנו להרחיב. ולכן הוא הסכים להשאיר לנו סכום של 30,000 לירות לסעיף של הגדלת תמיכות למעברות של רשויות מקומיות שלנו. לסם מה רצימי זאת, אמרתי לו: אל נסלה את עצמנו, השנה 9 באפריל זה פסח, ועד אז לא נקבל תקציב חדש, כלומר כסף. תן לי בחודש מרץ לסלוח למשפחות הנתמכות על-ידי הלשכות במעברות של רשויות מקומיות, לתת להם מחוץ לתקציב יתוספת חג, עד שנשלח להם יהיה כבר סוף מרץ, ועד שהם יקבלו זאת יהיה כבר ערב פסח. הנסיון שלי מראה לי שזה כבר התקציב הסליטי של אפריל שאני משתתף, ואני יודע שבאפריל יש לנו צרות. אין כסף לסלוח לאנשים. לזה הסכים מה ארנון, כך שמתוך 100,000 לירות אנחנו מבקשים עכשיו העברה לסעיף של טיפול במשפחות ונקבל סכום של 30,000 לירות. 70,000 לירות נדע בוודאי מה לעשות בהן. היינו רוצים למשל מכסף זה שירצה לנו לצייד את המוסדות, להשתמש בכספי ההחזקה. אם האוצר ירצה זאת, יהיה טוב.

אני רוצה להסביר מדוע אנחנו עושים זאת. אילו הייתי מביא לכם את התקציב של 13,000,000 לירות, הייתם רואים הרבה יותר סעיפים, אבל שתחילים למחוק.

ז' טברסקי: מהי בכל זאת התשובה הפשוטה לכך שלא נוצל התקציב?

מר בר-סלע: כי לא מעבירים את הכסף.

ז' טברסקי: ומדוע אין מעבירים את הכסף?

מר בר-סלע: האוצר אומר שאין לו כסף. אני כבר עייף מכל הדברים האלה, ולפעמים אני בעצמי נוטע לאוצר.

ואין לו כסף.

ז' טברסקי: אין לזה הצדקה, 100,000 לירות בדיוק מה?

מר בר-סלע: האם אתם חושבים שמוצדק בסוף פברואר לסלוח תקציב למעברות בעד חודש דצמבר?

ז' טברסקי: מדוע לא הבאתם זאת בחודש ינואר לוועדת השירותים?

מר בר-סלע: חשבתי שהעניין יסתדר בצורה אחרת. אני פניתי לשר הסעד, הוא דיבר עם מר האוצר, והאחרון

הבטיח.

ועדת שירותים ציבוריים
22.2.55
סר בר-סלע

ס.י.

איזה ערך יש ל-100,000 לירות בתוך תקציב של
מאות מיליונים?

ז' . טברסקי:

סר בר-סלע:

זוהי גם דעתי. אבל אני חושב שאני צריך להיות
לגימלי כלפי הממשלה, יש לי כתובת שאני פונה
אליה, אני מדבר עם הסר, הוא מבטיח לדבר עם סר האוצר, וההבטחה הטובה
ביותר היא של סר האוצר. אבל בביצוע זה לא מסתדר, ואז אני רץ לד"ר באטן
ואומר: אתה רוצה להשיג כסף באמצעות לחץ על שרים?

אסמח מאד אם בשטח זה ייעשה לחץ מצד הוועדה,
כי זה חשוב מאד, ואפילו בחודש זה שנשאר עוד לאישור התקציב, שנוכל
לשלוח למעברות את המגיע להן. אינני רואה לרשויות המקומיות, יש אחדות
שיצאו במצב טוב, ירושלים, חיפה ותל-אביב, כי לאלה הטכטנו להעביר חודש
חודש, ואיננו חייבים להם פאוסה. אבל דווקא אלה הזקוקים לכסף המזומן
אינם מקבלים אותו, כי האוצר איננו נותן. האוצר חייב לנו עכשיו חוץ
מהתקציב של חודש פברואר מיליון לירות. יש סוג מסויים של עובדים מסובל
סכך, כי אנחנו שולחים את המסכורות לרשויות המקומיות. אטנם המספר הולך
ופוחת, הכסף הזה לא ילך לאיבוד. וכאן יש ויכוח על 100,000 לירות ביני
ובין האוצר.

אני רוצה לומר אין לזה הצדקה. במשך שנתיים
ניסיתי להסביר זאת, אצל סר ספיר זכיתי לתשומת לב טובה, לחצתי עליו
הוא נתן התחייבות בכתב על סכומי כסף, אבל גם זה לא בוצע. השנה לא
דוסי מהטובה הכללי התחייבות בכתב, כי אינני רוצה להעמיד אותו במצב
כזה שהוא יתן בכתב ואחר כך טוב זה לא יבוצע. ולכן אני תובע סכום: תדרשו
את ביצוע התקציב על-ידי האוצר.

ז' . טברסקי:

אנחנו שומעים מהם לעתים שבמסדר שלכם לא הכל
תמיד בסדר. הדו"חים לא בסדר. כאשר אני בפגשתו
אתם הם אמרו שהם אינם חייבים כלום.

סר בר-סלע:

עלול להיווצר מצב שיש אמת בדברים אלה, אם הם
יעשו כמו בשנה שעברה, שבמחצית השניה של חודש
מרץ יתחילו להזרים אלינו סכומי כסף גדולים, ואז באמת איננו יכולים
לבצע את ההתחייבויות שלנו כולן. אם יתנו לנו למשל בסוף מרץ שני מיליון
לירות, לא נוכל לעשות פאוסה. צריכה להיות דוקוטנטציה לכל דבר. איננו
יכולים לשלוח לטוטד מסויים כסף בעד החזקת ילדים, אם אין לנו אישור
מהטוטד. האוצר עושה זאת לא בכונה, ואז נשארים בקופה שלנו סכומי כסף
גדולים.

היתה לי שיחה עם סר אמיר. הוא אמר שאינו עומד
לבצע בחודש מרץ את הכל, ואני אמרתי לו שבמידה שיש התחייבויות לרשויות
המקומיות זה בעד החזקת ילדים לחודש מרץ. אם אדם חי על תמיכתנו, הוא
צריך בראשית מרץ לקבל את התמיכה עבור חודש מרץ.

ז' . טברסקי:

האם על זה יש למסדר האוצר ידיעות?

סר בר-סלע:

כן. אבל אם מתברר לי למשל שבצפון אנחנו חייבים
בעד החזקת ילדים בעד חודש אוגוסט. אני רוצה
להסביר לכם את הטכניקה של הדבר. במעופי מסכורת איננו נשארים חייבים
אפילו חודש אחד. לנו ולעובדים במסדות סגורים - ואלה הם מאות עובדים -
לכולם מטלמים מסכורת שוטפת, ולכן הפיגור הוא על חשבון מעיפים אחרים.
לארגוני הנשים עכשיו עשיתי אותו דבר, כי הארגון יכול בכל זאת לחכות.
אז יוצא שלארגוני הנשים אני יכול להישאר חייב עבור ששנה או תשעה
חודשים. כל זמן שבמעברות קטט, האוצר אינו מזדעזע. הוא אומר: תשלמו
לעת עתה למעברות, וארגוני הנשים יכולים לחכות. אני אומר שאיני יכול.
ובאמת ככה יכול ארגון נשים לחכות.

מה היו התכנית לגבי ללדים מתגרים? - אני מוכרח לומר לכם, מתוך מה שהסברתי קודם, בתקציב המוגדל היו לנו עוד שני מוסדות חדשים להקים. בתקציב זה אינם מופיעים, כי אין כסף בשביל זה. אין זאת אומרת שאנחנו לא מתכננים פתיחת מוסד חדש. בקשר לזה אנחנו מבהלים משה ומתן. אנחנו עומדים לקבל עכשיו מקום חדש במים קרי שאינו דורש הרבה זמן והרבה כסף כדי להכשיר אותו בשביל מוסד לילדים מפגרים. המוסד בגבעת שמש קיים עכשיו, הוא אינו מלא, קליטתו היא של 60 ילד, ויש שם רק 40. הוא אינו מלא כי הסטף הפדגוגי והמקצועי אינו יכול להסתלט, לפי התנאים של היום, על הרחבה מידית.

היו"ר א. אלטמן:

אם אין מספיק כוחות בכדי להגדיל את מספר העובדים במוסד קיים, איך זה אפשר להקים

מוסד חדש?

מר בר-סלע:

השאלה היא במקומה. מוסד יבנה עומד כמעט כחצי שנה. עשינו הכרזות בעתונים והודענו לנציבות שירות המדינה. ייתכן שכעת תהיה מנהלת גברת בלוח. המוסד הזה הוא מיוחד במינו, ודורש מנהלת. אנחנו היינו רוצים שתהיה דתית. לנו היה רצוי בכלל שכל המנהלים שלנו יהיו דתיים, אבל לא פטלנו אף אדם משום שאינו דתי, אלא שאין. בבקשות שלנו לנציבות שירות המדינה איננו דורשים שאנשים יהיו דתיים.

ז' טברסקי:

אינני יודעת מדוע אתם מפרידים בין דתי ומטורתי. בשביל מוסדות כאלה דרושים אנשי

מקצוע ותו לא.

מר בר-סלע:

"יבנה" הוא מוסד של בנות שבטפשו. זהו מוסד שאיננו יכולים למסור את הנהלתו לאדם צעיר. חוץ מזה יש בעיה של משפחות המנהלים. אם יש למנהל משפחה, הוא אינו רוצה לגור במוסד. אנחנו אמנם רוצים שהמנהל יהיה אדם דתי, אבל איננו מציגים זאת בתור תנאי. אם אמנה במוסד זה מנהל שאיננו מתאים, כעבור שבוע תהיה שוב בעיה.

באשר להכשרת עובדים סוציאליים ומדריכים למוסדות סגורים - יש מחסור בעובדים כאלה. אצלנו יש משרות שנויות למפקחות, ואין במי למלא אותן. בענין זה יש צורך בהרמת הסטנדרט של העובדים. אנחנו מנהלים כעת משה ומתן עם שני גורמים: עם האוניברסיטה העברית ועם הג'וינט. פרופ' קליין מהג'וינט קיים אתנו פגישה בענין זה, ואתמול היתה לנו פגישה עם מר בקלמן, מנהל הג'וינט באנגליה. אנחנו הגענו להסכם עם האוניברסיטה וגם עם הג'וינט. מר בקלמן אמר שהתכנית של קליין נמצאת על שולחן הנהלת הג'וינט בארצות-הברית. בתי-הספר של תל-אביב וירושלים יהיו בתי-ספר אוניברסיטאיים, ויתנהלו על-ידי גוף עצמאי מורכב מטלושה גופים: מהממשלה - הסעד, מהאוניברסיטה והג'וינט. מבחינת המבנה זה יהיה כמו הסמינר למורים, אבל לא מבחינת התקציב. ברגע זה אין לנו צורך שהעובדים יקבלו תואר אקדמאי, אבל זה יהיה בנוי כך שכל מה שהם ילמדו ייחשב להם, ואם הם ירצו אחר כך לשוב לאוניברסיטה כעבור שנתיים יחטבו להם זאת. התכנית כרגע היא של שתי שנות לימוד. יש לנו כרגע 725 עובדים סוציאליים בארץ.

י. כפרית:

חוץ מאלה שהתפטרו?

מר בר-סלע:

אלה שמתפטרים ממסרד הטעד הולכים לעזריה.

היו"ר א. אלטמן:

מה הוא המספר הדרוש של עובדים סוציאליים לפי הערכתכם?

מר בר-סלע:

היא עוד אינה מבוטסת על מחקר, אבל יש 10% שזורמים: היות ורוב העובדים הם נשים, יש אחרי ניסואים, לידה ועוד, עזיבות לשנה שנתלים. חוץ מזה ישנם אנשים שנוסעים לחוץ-לארץ, יש שנוסעים להסתלמות. תמיד ישנה זרימה.

י. ניצני:

כיצד מכינים קציני מבחן?

מר בר-סלע:

יש צורך בשני בתי ספר סוציאליים כדי למלא את החסר. נערכו קורסים קצרים לעובדים סוציאליים, ובאותו זמן יכלו להגדיל את בתי-הספר. היה ויכוח כיני ובית האחראי לענין הזה האם המספר 70 הוא מוגזם. אני מעונין שיהיה עודף בעובדים, כי רק אז נוכל לבוא לידי כך שיהיו עובדים סוציאליים בעטולה ובבאר-שבע. במשך שנה וחצי נסען עובדים מחיפה לעטולה יום יום, אינני חושב שזהו שירות סוציאלי. אחר כך הכריזה עיריית עטולה בעתונות וכתנה דיור וט"כונן, ולא נמצאו עובדים סוציאליים.

ז. שכרסקי:

אבל יש עוד דבר. אנחנו מוכרחים להגדיל את הסנימיות, איננו מעונינים בטשודנשים של ירוסלים, תל-אביב וחיפה, אלא בפריפריה, והם יבואו ללמוד רק אם יבטיחו להם מנייה וקיום. זה כרוך בהוצאה גדולה, ומשרד הסעד אינן יכול לעמוד בזה. נעת עומדים להכניס את הג'וינט כשותף, גם בטביל הבנינים וגם בטביל להגדיל את התקציב, אם כי כבר עשינו הגדלה בתקציב, אבל הטנה היא הראשונה שמספר הבקשות של בוגרי בתי-ספר תיכוניים היה גדול מהרגיל. אנחנו מאמינים שזה יבוצע.

ז. שכרסקי:

חשבו על הכנת מפקחות, יש כזה מחסור גדול. אם בת צעירה גושרת שבתיים שירות בצבא, ואותה שולחים לאיזה מקום ואין מי שמדריך אותה, הרי היא מסכנה. כסף אין לה פיקוח אין, הדרכה אין, ולכן הן מתייאשות. מה חושבים לעשות בענין זה?

מר בר-סלע:

זה נובע מהמחסור בעובדים סוציאליים. המפקחות אצלנו לא קיבלו הכשרה להיות מפקחות, אלא הגיל והדו"ת הוא שקבע זאת.

היו"ר א. אלטמן:

האם אי אפשר להביא עובדים מחוץ-לארץ?

מר בר-סלע:

לא, כי העובד צריך להכיר את המקום. אחת הדרישות שלנו מהג'וינט היא, חוץ מהכסף, הכיף מומחים מחוץ-לארץ, כי לאוניברסיטה אין מרצים במקצועות אלה.

י. ניצני:

האם אי אפשר להזמין בוגרים מפרו?

מר בר-סלע:

הם או-מרים שהכאת מומחים מחוץ-לארץ קטורה. צהנאים מיוחדים שאנחנו איננו יכולים לעמוד בהם. רק הג'וינט יכול לעשות זאת. אני חושב שהתכנית של מר בקלמן להיטות עם בא-כוח האוניברסיטה תתבצע. אבל עד אז אנחנו חושבים באטריל להכריז על כיתה נוספת בבית-הספר שבירוסלים. לגבי הצפון אין לנו ברירה אלא לשתוח מיד קורס מיוחד בטביל עובדים, כי המחסור שם הוא גדול ואיננו יכולים לחכות יותר.

י. כפרית:

יש 16,000 לירות לטטיפנדיות.

מר בר-סלע:

יש יותר. סני שליש מהלומדים מקבלים אצלנו 50 לירות לחודש.

היו"ר א. אלטמן:

אנחנו טפטיקים את היטיבה עכשיו, ובמסלך אותה בטבוע הבא.